

Sedlická přehrada je kulturní památkou. Strojovna se řeší

22.1.2013 Pelhřimovský deník str. 1 Titulní strana

JAN MAZANEC

Zpamátňení znamená přísnější posuzování úprav, ale také lepší možnost čerpání dotací

Sedlice – Turisté i místní mají o důvod víc obdivovat malebnou Sedlickou přehradu. Ministerstvo kultury totiž její hráz prohlásilo za nemovitou kulturní památku.

Starosta Sedlice Alois Vacek má z rozhodnutí radost. „Stavba si to určitě zaslouží, je to ojedinělé dílo, na které jsme pyšní. Velice si vážíme i toho, že jeho vlastníkem, **Povodí Vltavy**, se o něj příkladně stará a s obcí spolupracuje,“ uvádí starosta. Zpamátňení má připomínat měděná tabulka se znakem státu.

Co je hlavním důvodem zpamátňení? Památkáři už loni uvedli, že jde o kvalitní technickou stavbu s prvky meziválečné moderny, v kraji ojedinělou. Vyzdvihli, že dílo spoluutváří ráz lokality.

„Téměř sto let je přehradní most výrazným prvkem spojeným s identitou místa. Symbol mostních oblouků najdeme i ve znaku obce Sedlice,“ uvedli zástupci Národního památkového ústavu (NPÚ).

Vztah k místu mají i rekreanti. „Už 27 let jezdíme na chatu pod hrází. Mám tu krajinu moc ráda a záleží mi na zachování hráze. Můj zeť dokonce o přehradě vytvořil jako studentskou práci video,“ psala při plánech na zpamátňení Yvona Žertová z Prahy.

Zapadá do krajiny

V rozhodnutí o zpamátňení je zdůrazněno, že přehrada je postavena z kamene, i když jinde se používal železobeton: „Dokonale řemeslně zpracovaný materiál vytváří v kombinaci s moderními betonovými prvky vyvážený celek. Objekt nebyl narušen žádnými nadměrnými nevhodnými pozdějšími zásahy. Zajímavě pojatá hráz zapadá do okolní krajiny.“

Jediný, kdo byl proti zpamátňení, bylo **Povodí Vltavy**. Uvedlo, že musí o přehradu pečovat na takové úrovni norem a zákonů, která se dost liší od roku vzniku 1927. Žádalo o zohlednění všech předchozích úprav a vyjádřilo obavu, zda zpamátňení neomezí provozuschopnost a bezpečnost. Ministerstvo reagovalo, že i ono má zájem na funkčnosti díla a že bezpečnost ani provozuschopnost omezeny nebudou. Zpamátňení nemá vliv ani na koupání, rybaření či dopravu. Pouze bude **Povodí Vltavy** muset veškeré případné stavební úpravy konzultovat s úřady, a to humpoleckým, krajským a NPÚ, který vždy vydá expertní posudek.

„Při veškerých úpravách musí být zachován autentický vzhled,“ vysvětluje vedoucí odboru životního prostředí a památkové péče v Humpolci František Kocman.

Zpamátňení má přilákat víc turistů, a naopak překazí plán vlastníka nahradit na hrázi dlažební kostky asfaltem. A loni se také řešila plechová strojovna uprostřed hráze.

Podle starosty Vacka **Povodí Vltavy** už nabídlo varianty, jak ji upravit. Podmínka NPÚ ale zní tak, že strojovna se po opravě nemá stát dominantou hráze. „Měl by to být diskrétní objekt, u kterého bude jasné, že je druhotnou stavbou. Při jeho stavbě by proto měly být použity soudobé stavební materiály,“ uvedl Tomáš Vícha, vedoucí odboru péče o památkový fond NPÚ v Telči, podle kterého je spolupráce s vlastníkem přehrady dobrá.

Jak Vícha zároveň dodává, zpamátňení dává větší šance na získání dotací na opravu. Existuje řada dotací přímo na obnovu kulturních památek, ale i nepřímých, u kterých se k této skutečnosti přihlíží.

To by se dalo využít při plánované opravě hráze, která má odstranit zatékání do zdiva. Ta byla podle **mluvčí Povodí Vltavy Michaely Pohůnkové** odložena, stejně jako odbahnění přehradu za 400 milionů.

Fakta o přehradě Zděná hráz je 11 metrů vysoká a v koruně 118 metrů dlouhá. Základy hráze jsou 4 až 6 metrů pod zemí. Nádrž má plochu 40,5 ha a hloubku až 15 metrů. V hrázi je výpustné potrubí o průměru 1,4 metrů, druhou výpust tvoří přírodní štola na turbíny. Funkce nádrže: zachycení splavenin, akumulace vody pro výrobu špičkové elektřiny, rekreace, vodní sporty a sportovní rybolov.

Foto popis| UNIKÁT. Na pozadí hráze se fotí turisté i svatebčané. Řada lidí si tu také dokumentovala velkou vodu na jaře 2009.

Foto autor| Foto: Deník/Libor Plíhal

Region| Vysočina